

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălucitate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Serislori nefrancoate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 276.

Vineri 13 (25) Decembrie.

1885.

BrașovŪ, 12 Decembrie 1885.

În vremurile de ađi este bine ca omul să fiă cu mare băgare de seamă. căci nu știe nimeni înainte din care tufă va eși ieșurele.

Acum se demaschază intențiunea gónei și larmei pusă în scenă din incidentul proclamației pretinse „irredente” de adversarii némului românesc și din nenorocire sprijinită, cu voia orfăr de voia, și de unii din simul nostru.

Declarația „precaută” și „circumspectă,” a ministrului Brătianu cu privire la espulsații ardeleni a pusă vėrfu acestei petrecanii inscenată de ȃiare și ętă ce ese din gáocea nedumeririlor guvernantilor noștri, prin graiul oficiosului „Pester Lloyd” dela 22 Decembrie:

„Este necesar ca și opiniunea publică a Ungariei să iasă din nepăsarea ei, și să se ocupe de Transilvania, de acestu puñctŪ espusŪ alŪ corónei s-lui StefanŪ. Cu ordonanțe polițienesci nu se póte ajuta Ardealulului. Spre însănătoșarea lui politică este de lipsă o reformă radicală a administrațiunei, care să aducă la deplina valóre idea de statŪ.”

„Decă este ceva ce ne aviséză la aceea ca administrațiunea să fiă tótă în mânilor statului, atunci acésta este Transilvania. Aici spiritele sunt și pregătite pentru o reformă serioasă, dar n'ar fi destulŪ cu reforma administrațiunei, ci ar fi de lipsă și de administratori, și încă de cei mai buni spre a guverna Transilvania. Contrarii noștri înregistrează pe fiecare ȃi și pe fiecare oră, cum e reprezentatŪ statulŪ ungarŪ, cum se eșecută acolo voința lui, pe ce tréptă de cultură se află organele lui de acolo, ce însușiri ale caracterului manifestéză ele, cum eșercéză dreptulŪ și imparțialitatea, cum se disciplinéză ei înșiși și ce disciplină impnŪ altora. Nu este eróre, nu este delictŪ, a căruia veste însutitŪ mărită să nu mérgă peste granița.

„Dér cu acésta reformă și introducere de buni administratori încă nu ar fi încheiatŪ șirulŪ problemelorŪ ce le are statulŪ față cu Transilvania. Căci decă uniunea acestei țeri are încă atâtea lacune în privința administrativă, atunci în privința economică ea este și mai pnținŪ realizată. În tóte privințele, țera Ardélului este în contact mai de aprópe cu Bucurescii, cu Viena ba și cu HamburgulŪ, decâtŪ cu Budapesta, cu fabricele, comercianții și băncile ei. Și totuși ȃicemŪ lumii nóstre comerciale se *cucerésză OrientulŪ* — ea care nu póte *cuceré* nici măcarŪ Transilvania ce stă înaintea ei cu porțile deschise.

„Dar legătura economică a Transilvaniei cu capitala mai posedă încă și altŪ interesŪ însemnatŪ politicŪ. Noua ordine politică a adusŪ Ardélului fără îndoiélă diferite avantaje (?); dar departe de a-i fi compensatŪ totŪ ce-a perdutŪ deodată cu pozițiunea sa semi-autonomă. La acésta mai vine, că pericolele și greutățile periodului de trecere economicŪ, cari apasă greu și asupra Ungariei, sunt încă și mai greu de învinsŪ pentru ArdélŪ, care a rămasŪ tare înderétŪ în economiă și cultură. Cine ar putea să ne arate, încátŪ contribue derăpănarea economică la promovarea acelei dispozițiunii, care ar voi să cadă stările actuale?

„La acésta să mai adauge slăbirea 'continŪ a puterii de resitență a elementelorŪ celorŪ mai supuse politicesce statului. Industrii întregi au fostŪ paralizate pe teritoriulŪ Transilvaniei, séu suntŪ în dóga morții luptându-se în modŪ eroicŪ pentru a se susținé câtŪ mai multŪ cu tótă părăginirea lorŪ. Dér ceea ce vine în loculŪ acestorŪ industrii, n'are viétă și vegetéză numai ici și colea ca plantele părăsite. Vechia industriă, o adevérată industriă, pere, și cine știe

ce vine în loculŪ ei? Trebuie să avemŪ înaintea ochilorŪ, că aicea nu-i vorbă de acele creature burgese, slăbănóge, fără putere de viétă, cari vinŪ la noi mereu să cėră protecțiune; sunt lucrători harnici, cari trebuie să ingenunche, pentru că constelațiunea economică fi află nepregătiți, mai alesŪ nepregătiți cu capitalulŪ de care au trebuința.

„Așa stă ađi lucrulŪ cu Transilvania și numai în lumina acésta reiese pericolulŪ acelorŪ manifestațiunii, ce le indigitéză precautulŪ discursŪ alŪ lui Brătianu. O Transilvania cu administrațiune de statŪ, condusă de ampioiați umani, întegri și instruiți; o Transilvania, care ar depinde cu tóte fibrele existenței sale economice și financiare de Budapesta, și ar primi de aici impulsurile bunăstării sale materiale și a recreării sale industriale: o asemenea Transilvania ar fi cetățuia tare a Ungariei. Atunci amŪ puté să ridemŪ de nisce placate roșii răspândite de nisce vagabonđi făr' de patriă, să ridemŪ de ele ca de-o glumă próstă.

„Până când însă nu vorŪ fi împlinite aceste condițiuni, fiecare inimiză în Transilvania va fi periculosŪ și, fără de a voi să descoperimŪ în modŪ artificialŪ trădători de patriă, nu vomŪ puté totuși să negămŪ, că asupra nici unui punctŪ alŪ Ungariei nu suntŪ îndreptate atâtea priviri inimizice ca asupra Transilvaniei.”

ArmistițiulŪ.

După multă bătăia de capŪ, puterile au isbitŪ să încheiă între Sėrbi și Bulgari unŪ armistițiu, întemeiatŪ pe nășipŪ. Astăđi suntemŪ în pozițiune de a complecta condițiunile în cari s'a pusŪ de o camdată capétŪ rėșboului sėrbo-bulgarŪ, póte că în primăveră să reincepă cu mai multă furiă, amenințându-se trécă chiar peste hotarele celorŪ douė state indusmănite. ętă acele condițiuni:

1. ArmistițiulŪ va dura până la 1 Martie, pentru ca până atunci să se ajungă la încheierea păcii. La acésta epocă armistițiulŪ va fi prelungitŪ de dreptŪ dacă pacea n'a fostŪ semnată până atunci. *Dér decă armistițiulŪ va trebui să fiă ruptŪ după 1 Martie, denunțarea lui va trebui să se facă cu dece ȃile înainte de reinceperea ostilitățilorŪ.*

2. Deșertarea Bulgariei de către Sėrbi va începe la 25 curentŪ și a Sėrbiei de către Bulgari la 27 curentŪ. Teritoriile deșertate vorŪ fi reocupate, cincŪ ȃile după deșertare de trupele naționale, autoritățile administrative însă își vorŪ relua puterile lorŪ chiar în ȃiua deșertării.

3. Fruntaria celorŪ douė state va servi ca liniă de delimitare. O zonă neutră de trei chilometri se va stabili de cele douė părți ale fruntariei.

4. Delegați sėrbi și bulgari vorŪ regula cestiunea răniților și prizonierilorŪ.

5. Delegații însărcinați cu negocierile relative la încheierea păcii vorŪ fi numiți imediatŪ.

Comisiunea a fostŪ presidată de loc. colonelŪ Cerutti, atașatulŪ militarŪ alŪ Italiei la Viena, și compusă din colonelulŪ contele de Salles pentru Franca, colonelulŪ contele de Wedell pentru Germania, din colonelulŪ Pimrose pentru Anglia, colonelulŪ br. Kaulbars pentru Rusia, generalulŪ Șakir-pașa pentru Turcia și colonelulŪ Rosemberg pentru Austria. Căpitani bulgari Panoff și Vinaroff, colonelii sėrbi Topalovici și Milanovici au fostŪ adauși la comisiune cu votŪ consultativŪ.

Bulgarii suntŪ cu totulŪ nemulțamiți cu condițiunile cum s'a încheiatŪ armistițiulŪ, și mai cu seamă armata bulgară, care s'aștepta la o altă satisfaciune. Ea aștepta adecă, ca condițiunea deșertării să fiă de așa natură, încátŪ să consacre succesele sale.

Ce sfėșitŪ va avea armistițiulŪ, ne dá a înțelege oficiosulŪ diarŪ sėrbescŪ „Videlo”, care publică la 22 Decembrie, adecă o ȃi după încheierea armistițiului, unŪ articolŪ eșitŪ din condeiulŪ unui distinsŪ membru alŪ partidei progresiste. Între altele se ȃice în acelu articolŪ:

„Serbia nu vrea nicidecum să róge Europa, d'a interȃce BulgarilorŪ să năvălescă din nou în Serbia, ci din contră vrea și dorește Serbia cu hotărre rėșboulŪ, ca să arate publicului de ce soiŪ suntŪ presupusele victorii bulgare și ce considerare merită acesteia în generalŪ.”

MinistrulŪ Brătianu și foile unguresci.

Asupra declarației d-lui ministru-președinte Brătianu cu privire la espulsații ardeleni în ședința senatului dela 4 Decembrie st. v. scrie organulŪ d-lui Tisza „Nemzet” din Pesta următoarele:

„Ce s'a petrecutŪ cu privire la afacerile „irredentei” în SenatulŪ din Bucuresci, putemŪ înregistra cu bucuria. PrimulŪ ministru Brătianu a condamnatŪ din capulŪ locului aceste agitațiuni necalificabile și s'a declaratŪ astfel, cum numai dela unŪ bărbatŪ de statŪ putemŪ aștepta, care e responsabilŪ de faptele sale, șemțesce și știe de ce luptă. Cercurile politice maghiare nu se potŪ retrage dela aprobarea acestui faptŪ și noi, cari de multe ori amŪ datŪ de știre, când amŪ vėđutŪ în Bucuresci vr'unŪ cuvėntŪ alŪ necazurilorŪ ardeleni nu putemŪ retăcé, că ce a ȃisŪ Brătianu în acésta afacere, a ȃis'o bine. Espulsările au fostŪ urmarea firésză a relațiunilor pacnice și amicale între noi și România, őr declarațiunea, ce a făcutŪ o Brătianu în Senatu la 4/16 Decembrie a fostŪ motivarea și eșpicarea espulsărilorŪ. Acésta motivare nu ne póte lăsa în dubiu despre aceea, că România n'a pututŪ și nici nu póte fi complicele meschinării plănuite contra Ungariei. În declarațiunea lui Brătianu e ȃisŪ, că planurile de rėsturnare îndreptate contra nóstră, nu numai că nu potŪ conta în sprijinulŪ României, ci vorŪ întempina chiar opoziția și condamnarea ei. „AmŪ spusŪ RomânilorŪ de dincolo de Carpați, că nu trebuie să ne impue politica lorŪ, noi n'avemŪ acum nici o lipsă de aceea politică,” astfelŪ a grăitŪ primulŪ ministru românŪ și a adausŪ, că ce voescŪ Românii ungurenŪ a face în interesulŪ scopurilorŪ și nisuițelorŪ lorŪ, s'o facă aici acasă și s'o facă așa ca să le fiă spre bine. Cu alte cuvinte, și în Bucuresci totŪ așa suntŪ sfătuiți ca în BrașovŪ de către șipanulŪ Bethlen, decâtŪ care sfătuire mai cu minte și mai bună nici noi nu le putemŪ da. Folosi va acésta ori ba, ni-o va arăta viitorulŪ. Ar fi numai spre rėulŪ lorŪ, dacă ar merge până a nu asculta nici de sfaturile binevoitoare!”

„Kolozsári Közlöny” dela 23 Decembrie a. c. scrie cu privire la aceeași declare între altele:

Așadéră ministrulŪ-președinte alŪ României nu numai că a măturatŪ, cu o șrietetă neinduplecată din patria sa acele elemente dubie, cari au plămăditŪ aceea proclamațiune, ci încă și astăđi cu otărre respinge dela sine, dela guvernulŪ séu, dela patria sa „politica RomânilorŪ de peste Carpați” și SenatulŪ cu mari aplause primesce spre știință declarațiunea. Proclamațiunei irredentei avemŪ de a-i mulțami aceea lămuriță enunțațiunea și proclamațiunei irredente au de a-i mulțami și agitatorii noștri fanatici și egoiști acésta lecțiune. Noi tragemŪ dintr'insa conclusiunile pe seama nóstră. Óre avė-orŪ ei atăta minte ca să înțelégă și ei consecințele pentru dēșii? În adevėrŪ nu șcimŪ, ba nici nu cutezămŪ a spera acésta dela puținii conducători români lipsiți de armată. Dér din norocire rătăcirile lorŪ nu schimbă întru nimicŪ starea lucrurilorŪ, nici nu clatină temelile instituțiunilorŪ statului nostru, nici nu adormă atențiunea guvernului și nici pe guvernulŪ României nu-lŪ conducŪ pe căi piezișe, că ei continuă a cărti și a-și face iluziuni vane e adevératŪ, déră nu e periculosŪ. Să viseze numai!.....

SCRIRILE ȃILEL

BalulŪ reuniunii femeilorŪ române din BrașovŪ vs fi în 8/20 Ianuarie 1886 în sala otelului Nr. 1.

—0—

EpiscopulŪ din Stuhlweissenburg, D-r. Emerich Pauer, în urma unei hotărri a reprezentanței orășenesci, a pro-

vocată oficiul preoțesc din preurbul d'acolo, ca de aci înainte serviciul divin german să-lu oficieze numai în limba maghiară. „Ellenzék“ țice, că pentru așa ceva nu mai trebuia o hotărîre orășenească, Negreșit, de-a dreptul cu toporu, ce atătea hotărîri.

—0—

Arestanții din penitenciarul *Turdei* s'au revoitat la 18 Decembrie n. Au fost răniți doi păzitori și mai mulți arestanți. Revolta a fost potolită.

—0—

Rară pasere mai e *Anton Jovian* din Murășu-Uioara și strașnic „patriot“, dacă a dat el 7 fl. „Kulturgylet“-ului. „Ellenzék“ țice, că n'a putut o chita această sumă până acuma, din cauza încurcăturilor. Rele semne, dacă de-acuma s'au încurcat socotelele „Kulturgylet“-ului.

—0—

După o statistică a orașului Clușiu din 1 Decembrie a. c., numărul locuitorilor de acolo se urcă la 31,612.

—0—

„Kolozsvári Közlöny“ în unul din numerii trecuți scrisese, că în acest an 21 sinucideri s'au întâmplat în Clușiu. Astăzi tot aceeași foia aduce scirea, că numărul sinuciderilor s'a înmulțit cu 2. Eri noaptea s'a sinucis o cântăreță tină și frumoasă, anume Sziklai A., care în presera sinuciderii a debutat prima oră pe scena teatrului național din Clușiu cu ban succes. Causa sinuciderii ar fi pândalnică de dragoste. Tot în noaptea aceea s'a sinucis un țigan sărac.

—0—

Se țice, că defunctul rege Alfonso ar fi lăsat după sine manuscrite prețioase despre partidul Carlist, cu a căror studiere se ocupă regina Christina. Se țice încă, că Don Carlos ar fi luat 10 milioane franci împrumut de la o bancă mare din Londra.

Câmpia Transilvaniei, 20 Decembrie a. c.

(Fondul preoților deficienți, al văduvelor preotese și al orfanilor de preoți din Archidieceza gr. cat. a Albei-Iuliei).

Țile trecute preoții acestei Archidieceze, pe baza ordinației consistoriale dela 24 Noembrie a. c. Nr. 3512, îndreptată către toate oficiale protopopesci, au fost provocați să-și de fiecare declarație separată, dacă mai voiesc a continua contribuțiile anuale la fondul sus numit ori ba. Nu-mi este în datină a judeca faptele nimănui, cu atât mai puțin ale Venerabilei superiorității bisericesci, când am vădit însă, că o cestiune de un moment atât de înalt și public, se tractează — precum mi s'a vădit mie din ordinația amintită — în așa mod tainic și cu orecare nepăsare, m'am intristat.

Abia de două decenii încoco veni în minte preoțimei noastre a-și asigura viitorul. Abia de două decenii încoco a început a-se înființa în diecesele noastre câte un fond, din care preoții îngreunați de adânci bătrânețe ori supuși altor neputințe și defecte corporale — în urma cărora n'ar fi în stare a-și îndeplini oficiul preoțesc — precum și vădulele preotese și orfanii de preoți — ca să nu fie avisați a-și câștiga pâinea de toate țilele, servind, să se ajute sub forma unei pensii anuale.

E drept, că încă fericitului episcop de piă amintire Lemeny în toamna anului 1838 îi succese a face în diecesa de atunci a Făgărașului începutul unui astfel

de fond, der contribuțiile anuale, la cari s'a deobligat clerul, prin evenimentele anului 1848 au încetat, și numai în 1865 — târziu după reactivarea Metropolei și înființarea dieceselor din Gherla și Lugoș, și după ce din capitalul adunat o parte numai — care a putut scăpa norocoasă din consumătorul an 1848 — s'a împărțit între Archidieceza și numitele diecese — a început a se continua de nou acele contribuții în fiecare diecesă separată.

Dacă caută omul la scopul acestor fonduri și la vitregile împrejurări între cari trăesc preoții noștri, și cari nu-i lasă a-și câștiga fiecarele în deosebi mijloce de subsistență necesare în timpuri de restrițe, ce-lu pot ajunge pe densusul său familia sa, amăsurat statului său — trebuie să mărturisim că e foarte înalt, e într'adevăr filantropic, der dacă suntem cu atenție la zelul cu care cei chemați îmbrățișează un scop atât de măreț și la mijlocele, de cari se folosesc într'ajungerea lui, inima omului celui mai nepăsător încă se ample de amărăciune.

Departa de mine a presupune, că dora preoțimea noastră ar sta indiferentă în fața filantropiei, când așu afirmă așa ceva, așu păcătui, der că chiar față de sine și ai săi nu desvôltă activitatea dorită nu pôte nega nimeni.

Nu-mi este în cuget a face istoricul acestor fonduri din toate diecesele provinciei noastre Metropolitane ba nici baremi a arăta actuala lor stare în diecesele sufragane, ci mă mărginesc numai a caracteriza în puține cuvinte activitatea, ce se vede din ordinația consistorială amintită la început, că o deprindă cei chemați față de fondul din cestiune în archidieceza, amăsurat stărei lui de astăzi, după 20 și mai bine de ani.

Una sută de mii (100,000) florini, este suma care se țice, că e statul activ al acestui fond. Frumos capital cu adevărat, der ce consolație pot vërsa procentele lui în sufletele a 200 (două sute) — de nu mai bine — preoți deficienți, orfanii de preoți și vădule preotese cu altă seriă de orfanii?! Cu 30 fl. care pôte fi maximul sumei — ce s'ar puté da membrilor unei familii e în stare a trăi onest un preot neabil de oficiul preoțesc și ca atare lipsit de ori ce beneficiu?! O văduvă preotescă pôte da la 3—4 orfanii — ca se nu țic mai mulți — cu 30 fl. creșterea convenită unor fii de preot?! Nu-s'au ore aceștia siliți — cu lacrimile în ochi abdicând de cea mai din urmă aspirație la vr'o creștere, să-și câștige pâinea de toate țilele prin serviciul amar, ca să nu țic prin cerșitorie?! Dureros lueru, și de trei ori dureros că se dau casuri de acestea și astăzi, în timpul care cutéză a se mândri cu reuniunile și asociațiile filantropice umanitare.

Părinții noștri în împrejurări cu mult mai vitrege, mai sinistre, ca să nu țic insuportabile chiar, se deobligau a aduna prin colecte țeci de mii fl. în câte 4—5 ani.

Așa imi spun bătrânii

Că făcêu p'atenci Români.

Și ore de unde atata apatie? Nu înțeleg preoții noștri spiritul filantropiei, ce se pare că pe ți ce merge câștigă mai mult țerem în lume? pot ei privi cu nepăsare la un fii de preot, care își câștigă și aț pâinea de toate țilele prin serviciu amar? Ba nu, alta e buba.

Lipsesc câmpul de înțelegere, lipsesc țeremul de așu puté împărțai unul altuia ideile.

Cu finea anului curențu espiră terminul de 10 ani

statorit în 1875 ca termin pentru continuarea contribuțiilor la fondul din cestiune. În urma acestei împrejurări ne așteptam — și cred, cu drept cuvânt, — ca Veneratul consistor Archidiecezan — ca unul, care mai bine pôte înțelege, că acest fond nu se pôte mărgini numai la capitalul de astăzi — prin un circular îndreptat către întreg clerul Archidiecezan — precum se întâmplă în casuri de multe ori chiar fără de nici un interesu său valoare — să fi espus starea fondului, și prin motive demne de un scop atât de sânt, să fi mișcat preoțimea la continuarea contribuțiilor, și încă cu o sumă mai mare, ca cât mai fără amănare, să se vedă, baremi pe jumătate, ajuns scopul de mult dorit. Ba, pentru asigurarea unei reușite favorabile scopului, să se fi demandat adunarea preoților în sinode protopopesci, unde, după consultați amăsurate cauzei, se decidă dacă mai voiesc a continua contribuțiile ori ba, și dacă da, cu ce sumă? și nu cumva au aflat defectuoasă modalitatea de până acum? în care cas, în ce sensu cugetă a se modifica?

Der ce să veți? ce nici n'ar fi putut cugeta nimeni, ca din chiar senin, te țreșci într'o bună dimineață cu precisa provocare protopopescă ca să-ți dai declarație separată, dacă mai voiesc a contribui ori ba, și în cas afirmativ, pre lângă ce modalitate? și cu ce sumă? și încă în terminul cel mai scurt. Acum, poftim! dă-ți declarație, vrei, nu vrei; de nu vrei bine, de vrei, tot atât, numai te dechiară, fără nici un exemplu și fără a-ți păsa cât de puțin, că vecinul țeu ce cugetă? ce semnșce? și ce sensu o să dea declarației sale?!

E ore această procedere corectă? asigură procedura acesta viitorul dorit al fondului? Puțină speranță pôte omul nutri!

Nu era o mândria sântă a vedé pe preoții noștri adunați în sinode protopopesci, deliberând cu gravitate și consultându-se frățesc despre asigurarea subsistenței invalidilor și orfanilor săi căduți victimă zelului lor apostolic? Ori dora am gatat'o de tot și cu sinodele protopopesci? Dacă această cauză n'a meritat convocarea acelor, atunci nu e în stare omul a pricepe, care cauză o ar merită!!

S'au, dacă din ore care respecte ale politicei dominante, pentru încunjurarea unor neplăceri, cari s'ar fi putut întâmpla, nu s'a aflat consultă convocarea preoților în sinode protopopesci, era frumos ca baremi în „Foiă bisericească“, care se redactă sub auspiciile Veneratului Consistor să se fi pus pe tapet cestiunea acestui fond cel puțin cu 2 luni mai înainte. În un cas, ca acesta cât nu s'ar fi putut orienta preoțimea? Acestă foia însă încă se ocupă cu alte de toate și numai în N-rul din 10 a curente, după ce — pot țice — mai toți preoții și-au dat declarația, în un articol intitulat: Contribuțiile la fondul deficienților, a văduvelor și a orfanilor de preoți, aduce scirea despre pașii Veneratului Consistor în acest respect, ca și când ar aduce la cunoștința publicului cetitor nu știu ce noutate. Deși târziu, totuși am cetit cu sete acel articol precum cred, că l'au cetit toți cei interesați, consolațiunea sufletescă însă ce-o speram mi s'a schimbat în amărăciune, nu din cauza părerilor unilaterale espuse într'insul ei din a afirmației sale, unde țice, că Prea Veneratul ordinariat Metropolitan a emis un circular către întreg clerul Archidiecezan în cauza acestui fond.

Mi-ar plăcea să-mi spună C'arissimul Domn Re-dactor al fôiei bisericesci, unde și când a vădit

FOILETONU.

I Romeni nella Monarchia Austro-Ungarica

(Fine).

La pagina 13 a studiului său, d. Sanminiatielli recunoșce pe deplin serviciile pe cari Români le aduseră creștinătății în secolele XVI și XVII luptându-se în contra Turcilor, și dacă adaugă că în luptele pentru libertatea și independința Transilvaniei în contra pretențiilor, *soverchiamente* dominatrici, ale casei d'Austria, numele Românilor nu se vedă, cauza acestei afirmații stă în aceea, că Români prefereau dominațiunea austriacă dominațiunei mai mult de cât barbare a magnaților unguri.

*

În ceea ce privește starea actuală a Românilor transilvăneni, d. Sanminiatielli o cunoșce pe deplin, d-sa enumără efectele acelei monstruoase *disuglianza*, acelu malintenso *esclusivismo nazionale*, acelor *stranissime configurazioni elettorali*, toate, berlanturi ale politice maghiare și ale acelei legi electorale, care dă Transilvaniei o pocită asemănare cu țera clasică a libertăților constituționale cu Anglia, — cum observă cu ironie publicistul italian.

Și într'adevăr, cum vrei ore ca străinul să nu

se mire și să nu se crucescă, când vede că Abrudul cu 178 de alegători trimite un deputat, er 50—60,000 de Români trimite tot un deputat? Și cum vrei ca concluziunile lui să nu fiă atât de sumbre și atât de cobitoare pentru statul maghiar, când la fie-ce pas, fiă în politică, fiă în administrație, fiă în școlă, fiă în armata statului, el nu vede decât ură, competițiunii și rivalități naționale incurabile pentru veci. Și spune, și nu uită a adaugă că nu numai Români der toate celelalte naționalități merg înainte pe această cale a opoziției la tørtă și ireconciliabile, cu atât mai mult și cu atât mai primejdios pentru domni dela Pesta cu cât *la cosiddetta intelligenza* a făcătorilor acestor naționalități, și anume *i preti, i maestri, i notari, gli scrivani* se înmulțesc și prin urmare velt și mai bine nelegiuirile acelor pe cari d'atata timp îi rabdă pe spinarea lor.

Răbdarea va avea un termen cu atât mai scurt cu cât și dominatorii se înmulțesc. Căci, după cum o semnală într'o notă și d. Sanminiatielli, și după cum ne aducem aminte că și Mommsen în călătoria lui la Pesta o recunoșcea luând'o în zeflemea ca mai în urmă țiaristii dela Viena, — Ungurii se înmulțesc multămită hotărîri ce au luat de a primi și privi ca Unguri pe toți Ovrii, Nemții și Slovacii cari știu unguresc și vor să și schimbe numele și să și-lu maghiarizeze cât mai sdravăn posibil. Atila și cu Arpad s'or fi strâmbând de ciudă în Edenul maghiar, veldându-și descendenții ce le dau aț omenii de stat dela Buda-Pesta, der altfel cum s'ar mai puté umfla statisticile și cum s'ar mai putea arăta străinilor firme maghiare prin Buda-

Pesta unde — nu țicem noi, ci *Egyetértés* de mai alaltăieri — nouă din țeci negustori nu sunt maghiari.

*

Cam astfel e studiul publicat anteu în *Rassegna di Scienze Sociali e Politiche* ș'apoi tras în broșure de d. Donato Sanminiatielli. Venind după „La Hongrie Sociale et Politique“ a d-lui Angelo de Gubernatis și după „La Patrie Hongroise“ a d-nei Edmond Adam, „Romeni nella Monarchia Austro-ungarica“ vor face un bine foarte simțitor cauzei române din Transilvania.

Publicul luminat, și în specie adevărații omeni de stat ai Europei când vor fi să și dea cuvântul asupra cestiunei naționalităților din Austro-Ungaria și anume din partea sud-orientală a bătrânului imperiu vor avea la îndemână pentru a studia cestiunea pe lângă documentele false, rău voitore și interesate, și pe unele deși nu multe, ai căror autori s'au silit și au ajuns, a elucida starea cestiunei astfel cum este și numai astfel cum este.

Printre acești din urmă autori, noi vom numera totdeauna cu recunoșcătoare prietenie și cu frățescă afecțiune pe d. Donato Sanminiatielli.

(Românul.)

Cion.

acelu circulară? Preoții și-au dat declarațiunea de multă, dar numai în urma provocării oficiilor protopopesci. Cerculariu dela Prea Venerabilul ordinariat Metropolitan în această cauză nu cred că s'a invrednicit un singur preot în tota Archidieceasa a vedea și a primi afară de oficiile protopopesci; că, dacă li s'ar fi trimis cerculare pentru toate parohiile, nu le-au distribuit din negligență, în cazul acesta nu se poate admite. Ce cerculariu a vădit de Clarissimul domn Redactor? ori dorește înaintea Clarității sale numai protopopii formeză întregul clerul archidieceșan? D'apoi preoții 6re ce s'au?! o turmă fără de nici un intelect?! Sermanii de noi!!!

Am dat curs liber acestor simțăminte motivată de amărăciunea ce mi-a umplut sufletul vădându în ce mod se espun nimicirei vechile noastre instituții bisericești cum e și sinodalitatea, șingura careia are a se mulțami esistența noastră bisericească și națională; vădându în ce mod se ia preoțimeii noastre chiar și posibilitatea de aș putea croi o sorte mai bună asigurându viitorul său și al familiilor sale; vădându în fine cătu sunt de desconsiderați preoții dela sate, cărora le incumbe cutare și cutare obligament, cari sunt chemați pentru cutare și cutare misiune, cari sunt îndatorăți la cutare și cutare sarcină cu abnegarea lor.

A ăisă acestea spre liniscea conștiinței sale.

Cel mai credinciosu fiu al Archidieceșei gr. cat.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.)

TRIESTU, 24 Decemvre. — S'a ordonat, ca observațiunea (carantina) de 24 6re în contra proveniențelor dela litoralul venețianu să dureze de aci încolo cinci zile. „Lloyd“ ulu austro-ungaru a sistat culațiunea bastimentelor de persoane la Veneția.

ROMA, 24 Decemvre. — Primarul (sindaco) Veneției a adresat o scrisore foilor principale italiene, în care combate scriile exagerate asupra stărei sanitare în acel oraș, accentuându că de câteva luni încoco s'au întâmplat numai șese casuri în Veneția, cari lasă a se conchide că au fost casuri de colera fără tendința de a se lăți mai departe.

ROMA, 24 Decemvre. — Drapelul italianu a fost arborat și în localitățile din juru de Massauah.

DIVERSE.

O mișeală în statul New-York. — „New-York Herald“ istorisece următorea întâmplare ciudată. O damă tină, din familia bună, căsătorită în Boston, după ce a vizitat pe nisce cunoscuți, a plecat cu trenul la Albany, unde era să se întâlnească cu soțul său. Ea era îmbrăcată bogat și purta diamante. Spre seră a trebuit să trecă în altu vagon și ea observă, că doi bărbați de unu esterioru respectabil, intrându cu densa în vagon, se așezară lângă ea și o priveau cam prea cu atențiune. Când era să plătescă conductorului, unul din cei doi bărbați ăise: „Acastă damă se găsește în paza noastră și noi plătim pentru densa.“ Dama își exprimă mirarea și indignarea de aceste vorbe ale unor necunoscuți ei. Unul din acei bărbați șopti ceva la urechea conductorului și acesta întrebă pe damă, cum o chiamă și care-i era adresa, și găsi că spusele ei se potriveau în tocmai cu ale străinului. Atunci conductorul ăise către damă: „Să mă erti, domnă, der acești domni imi spun, că te conduc în asilul de alienați din Utica. Ei mi-au spus adresa și numele d tale. Sunt sigur, că nu-ți vor face nici unu rău.“ Dama fu așa de tare cuprinsă de grăză, încatu într'adevăr părea a fi nebună. Ea se miră cum acei 6meni au aflat cine era densa și protestă hotărîtă ăicându, că nu-i cunoste, der vădu că pasagerii nu o credeau, deși o compătimizeau. Ea încep să plângă amar, până ce în fine rămase înmărmurită. În Utica cei doi bărbați se apropiară, spre a o conduce din trenu ăicându: „Caută să vii cu noi; nu-ți vom face nici unu rău; suntem prietini d-tale.“ Ea din nou își exprimă grăza, rugându pe pasageri, să o scape, căci este cu mințile întregi, der nimeni nu o credu. Ea se opuse unu momentu strigându, apoi cădu ca leșinată și fu dusă într'o trăsura. Când sosî trenul în Albany, soțul damei află dela conductor, ce se întâmplase. El luă îndată unu trenu separat și plecă la Utica cu conductorul. Acesta cunosea din întâmplare pe birjarul, cu care plecase dama din stația. Astfelu fu găsită casa, în care intraseră necunoscuții. Nu era unu asil, ci o casă cu nume rău. Proprietarul spuse, că cele trei persoane au luat o cameră, der că cei doi bărbați au plecat după câtu timp spund, că dama era obosită și va sta până dimineța. Sermana fu găsită într'o stare deplorabilă. Ea fusese cloroformisată în trăsura și era încă aprăpe fără cunoscința.

Giuaericalele și chiar hainele li periseră. Nu s'a putut da de urma mișeilor.

Fernando regele Portugaliei. — Louis Uibach scrie următorele despre răposatul rege Fernando alu Portugaliei în „Gil Blas“: „După unu prânđu mare ce a datu regele în onorea congresului antropologic și literar, ne amu dusu cu toții într'unu salonu alu palatului Ajuda. Amu fostu su toții indispuși, pentru că nu ni s'a datu nici voiă, nici ocaziune ca să fumăm. Atunci veni regele spre noi și vădendu-ne atatu de indispuși, și-a luat cu indestulire țigara din gură, 6r eu i-am ăisă: „Sire, sunteți crudel. Șiti, că ne-ar plăce să fumăm și totuși nu ne dați nici o țigară.“ Regele a risu cu dulceață și a răspuns: „Numai această țigară o am; de așu ave două, cu plăcere ți-așu da una; să veniți înse cu toții în castelul meu de Cinteia, acolo vă dau țigări de Havana, de care n'ați mai fumatu în Paris.“ După aceea am vorbitu despre egoismu. „Vedeți, ăise regele, eu sunt cu multu mai liberalu decât d v6stră; din patria mea, din Germania am venit aicea, ca să iau de soția pe regina. Mi-am implinitu toate datorințele pentru că am datu Portugaliei regu. Ca regentu, în timpul minorității fiului meu, n'am fostu mai multu decât cel dintău supus alu lui. După ce am fostu liberu, am înțelesu, cum trebuie să-mi păstrezu libertatea. Am refusat coronă Spaniei, am luat înse de soția pe femeia, care am iubit-o. Creți der, că nu sunt regele vechiului regim?“

O idee fixă. — Unu procesu caracteristicu s'a pertractat în ăilele aceste înaintea tribunalului din Paris. Vestitul pictor Heim, care între altele a cășigat și premiulu celu mare „Roman“ de 50,000 fr. în ăilele trecute, din cauza durerii de capu, s'a internat în institutul de cură alu d-rului Blanche. Nu peste multu timp a părăsitu pe deplin sănătosu acestu institutu. De atunci înse suferă de o idee fixă. Își inchipuesce adecă, că în timpul șederii sale în institutul de cură, unu bolnavu anume Lucas, a isbutit a exercita o influința magnetică asupra lui, de care pe lângă toate șfortărele sale nu p6te scăpa. În zadar a părăsitu Parisul și Franța, influința magnetică l'a petrecut în totu locul; s'a dus în Elveția, în Egipt și în America; încă și în tunelul S-tului Gotthard a fostu supus puterii magnetice a lui Lucas. În șfârșitu și-a făcutu unu cortu din sirmă de feru ca să depărteze dela sine magnetismul. Lucru zadarnicu. Nefericitul s'a dus în șfârșitu la tribunal și a întentat procesu în contra lui Lucas, pentru „persecutare magnetică“, 6r în contra d-rului Blanche, pentru că permite în institutul său „persecuția magnetică“. Heim prin apărare resolută a cășigat simpatia juriilor, cari l'au ținutu de unu bărbatu inteligent și distins. După aceea a cerutu voiă, să-i fie permis a șede pe scaun de cauciucu, ca să fie apăratu contra magnetismului. Heim a citat mai mulți martori, între cari și pe intimul său amic Emile Augier. Emile Augier ar fi trebuit să adeverească, că a vădu mai de multe ori trecendu peste capul lui Heim scintei electrice, înse n'a fostu în stare să adeverească acesta. „Potu mărturisi înse, ăise Augier, că adeseori ai suferințe grozave prietene“. Astfelu au mărturisit și ceilalți martori, cu toate că Heim plângendu i-au fugat, ca să descopere alevărul. Tribunalul l'a respins pe Heim cu procesul său, fiindcă și elu singur a mărturisit, că pe deplin sănătosu a părăsitu institutul de cură alu d-rului Blanche. Nefericitul desperat a părăsit sala și a strigat: „Grozavu, der nu se află nime, care să mă scape de influința magnetică?“

Colera în Veneția din Italia. — Fapta, că în Veneția din Italia a izbucnit colera, astădu nu se mai p6te trage la îndoială, cu toate că autoritățile venețiane tăgăduesc, că există această epidemie și nici n'au luat măsuri profilactice în contra acestei epidemii înfricoșate. Despre epidemia lipsesc până acuma scriile positive, guvernul italianu tace. Pe vaporul austriacu, „Pollux“, când a ajunsu acum vr'o două șeptemăni din marea mediterană la Veneția s'a bolnavit unu marinar și avea simptome ca de colera. Vaporul numai decât a părăsit portul dela Veneția și a plutit spre Istria. În decursul călătoriei a murit marinarul și cadavrul lui a fost aruncat în mare. Într'aceea se mai bolnaviră încă alți trei marinari totu cu acelea simptome. Cu toate acestea vaporul a debarcat într'unu portu de pe t6rmurul Istriei și marinarii au fost lăsați, ca să se împrăștie prin mai multe localități în contra tuturor măsurilor sanitare și casul de m6rte s'a ascuns. Numai de vre-o două ăile au aflat autoritățile despre casurile întâmplare. Îndată s'au luat măsuri să se ale marinarii, der nu s'a putut. Pentru călcarea carantinei și a prescripțiunilor sanitare s'au făcut pași necesari pentru de a se pedepsi culpabilii. Din norocire acestu casu n'a avut nici o urmare neferică.

Esemplu de rară distragere. — Renumitulu fizicu Ampere eș într'o ăi dela academiă, cufundat în cugutare asupra unei probleme matematice. Până ce percurse strada, găsi cum s'o deslege. Creta, cu care se servise la cursu, o avea încă în mână. Din întâmplare vede înaintea sa unu pătrat negru, asemenea unei table din clasă. Fără se se mai gândescă, începe a scrie numeri pe presupusa tablă până ce o umplu, când deodată tabla începe a se mișca și a i se depărta. Profesorul Ampere se pornesce după ea, tabla se mișcă totu mai iute, în fine obositu se opresce Ampere ca să respire și abia atunci observă, că folosise dreptu tablă partea dindărătă a unei trăsuri.

Ce pagubă! — O tină vădu avusese trei bărbați și numai de unu anu îngropase p'ală treilea. Timpul doliului trecuse și durerea pentru șcumpi răposat încă se ușurase forte mult. Când 6tă că văduva se nătelnesce cu unu căpitanu de corabiă, o vechă dragoste a ei. Elu o însoți la preumblare și drumul li duse la cimitir, acolo unde cei trei bărbați se odihneu în pace unul lângă altu sub mormintele cele veră. „Privesce, Enricu“, ăise ea către însoțitorul său, zimbindu cu mahnire și arătându cu mână cele trei morminte, tu încă ai putea să zaci acum în rândul acestor morminte, decât acum treispredece ani ai fi avut mai multu curagiu!

BIBLIOGRAFIA.

„*F6ia scolastică*“, organu pedagogicu, literar, științific și economicu. Apare în 1 și 15 s. n. a fiăcării luni. Blașu 1885. Redactoru Ioane Germanu. Prețulu de prenumărare pe unu anu 3 fl., pe 1/2, anu 1 fl. 50 cr. Pentru România 8 lei noi. Broșura din 1 Decemvre nr. 23 cuprinde: „Comunicarea Săntilor“, de G. Munteanu. — Rousseau. „Despre educațiune“. „Educațiunea copiilor“ (urmare) de Ioan Lazaru în Șimleul-Silvaniei. — „Computulu ca obiectu de învățământ în școla populară“ (urmare) de Toma Simu învăț. grănițerescu. — „Școla superi6ră de fete din Sibiu“. — „Varietăți“. — „Bibliografiă“

*

„*Revista catolică*“, apare în fiă-care lună. Satumare 1885. Directoru Dr. Vasiliu Lucaciu. Broșura pe Octomvre cuprinde: 1. Fotografia și o schiță biografică a Eminenției Sale Card. Ludovicu Iacobini. 2. Câteva cuvinte de comentaru la Allocuțiunea Săntiei Sale Leo XIII. 3. Biserica Română. 4. Despre dreptul bisericei și alu statului asupra învățământului publicu. 5. Cronica contempurană. 6. Trei eroi ai cărității evanghelice. 7. Factorii educațiunii și instrucțiunii. 8. Credința filosofilor biblici. 9. Corespondențe. 10. Literatură.

*

„*Bunica*“ de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Jarnik. Sibiu, 1885. Prețulu 1 fl. său 3 lei exemplarul. — „*Vladu și Catrina*“, poveste de Gr. Sima alu lui Ionu. Sibiu, 1885. Prețulu 5 cr. sau 10 bani exemplarul. — „*Sfântulu Nicolae*“, de Matilda Poni. Sibiu, 1885. Prețulu 8 cr. sau 16 bani exemplarul. — „*Îndărătniculu*“, poveste de Silvestru Moldovanu. Sibiu, 1885. Prețulu 8 cr. său 20 bani exemplarul. — „*Pe pământulu Turcului*“, de George Coșbuc. Sibiu 1885. Prețulu 8 cr. sau 16 bani exemplarul. „*Blăstemu de mamă*“, legendă populară din jurul Năseudului, de George Coșbuc Sibiu, 1885. Prețulu 6 cr. său 16 bani exemplarul. — Toate acestea sunt editate și tipărite în institutul tipograficu „Societate pe acți.“

ULTIME SCRIRI.

Alaltaeri a sosit în Bucuresci generalul rusu Voieicoff, trimis extraordinaru alu M. S. Impăratului Alexandru III alu Rusiei la principele Alexandru alu Bulgariei. Se ăice, că generalul Voieicoff duce principelui Alexandru o scrisore autografă din partea Țarului.

Exminiștrii sêrbeseli Pirocianin și Radovic, precum și profesorul Nicolajevici voiescu să conv6ce în Belgrad unu meetingu, pentru a exercita asupra guvernului o presiune, cu scopu d'a reîncepte răboiulu.

Cursulu pieței Brașov

din 24 Decemvre st. n. 1885.

Bancnote romănesci	Cump.	8 40	Vând.	8 46
Argint romănesc		8 35		8 40
Napoleon-d'ori		9 94		9 98
Lire turcesci		11 26		11 36
Imperiali		10 22		10 32
Galbeni		5 95		5 98
Scrisurile fonc. „Albina“		100 00		101.—
Ruble Rusesci		123.—		123.—
Discontulu		7—10		% pe anu.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 23 Decembrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	100	Bonuri croato-slavone	103
Rentă de hârtie 5%	91 60	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	98
Imprumutul căilor ferate ungare	149 50	Imprumutul cu premiu ungh.	117 60
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	98 00	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 00
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	126	Renta de hârtie austriacă	82 95
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	110 20	Renta de arg. austr.	83 20
Bonuri rurale ungare	103 25	Renta de aur austr.	109 90
Bonuri cu cl. de sortire	103 00	Losurile din 1860	139 50
Bonuri rurale Banat-Timșuț	103 00	Acțiunile băncii austro-ungare	872
Bonuri cu cl. de sortire	102 50	Act. băncii de credit ung.	299
Bonuri rurale transilvane	103 25	Act. băncii de credit austr.	294 60
		Argintul — Galbini împărătesc	5 98
		Napoleon-d'or	9 98
		Mărci 100 împ. germ.	61 95
		Londra 10 Livres sterliuge	126 25

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 10 Decembrie st. v. 1885

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	86	87
Renta rom. amor. (5%)	91	93
convert. (6%)	82 1/2	83 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	29	31
Credit fonc. rural (7%)	102	103
" " (5%)	85 1/2	86 1/2
" " urban (7%)	97	98
" " (6%)	89	90
" " (5%)	80	81
Banca națională a României	1030	1160
Ac. de asig. Dacia-Rom. Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	18.	17 1/2
Banote austriace contra aur.	2.00	2 04

Pentru „Hotelul național” din **Blașiu** se caută un **hotelier** (crișmar) dela 1-a Ianuarie, eventualu dela 1-a Aprilie 1886. Concurenții au de a se adresa la arăndașul metropolitan **d-lu Simon Mendl în Blașiu**; cei de naționalitate română sunt preferiți.

3-3

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutungeria lui I. GROSS.

Nr. 542 ex 1885.

3-3

a. f. sc. gr.

Escriere de concurs.

În înțelesul Instrumentului fundațional (punctul VI. 4. c. aliniază din urmă) pentru administrarea fondurilor școlastice ale fostilor grănicieri români din teritoriul de odinioară al regimentului II. român din margine din Ardeal și a conculului adunării generale a Comitetului grănicăresc din 16 Septembrie 1885. la punctul 34. al protocolului de ședință se scrie concurs pentru ocuparea postului de profesore pentru muzică și cântare la gimnaziul românesc greco catolic din Năsăud și la școlile normale de prunci și de copile de aici, cu care posturi se împreună, după diferența calificării concurenților :

I. Salariul de 700 fl. v. a. pe an, ca suplente cu dreptul decât în timpul de trei ani, și-a împlinit datorințele de profesore la gimnaziul din Năsăud se pot înainta la salariul de nouă sute (900 fl.) v. a. cu dreptul la pensie ca la ceilalți profesori ordinari dela acest gimnaziu și adusele decinale, cum se vor statui, după statute de către comitetul administratoriu din când în când, pentru același concurs, care va comprobă cu documente legale, autentice și valide ;

1), prin absolutiu și atestate de progresu său atestate finali dela vre-unu institutu superior pentru instrucțiunea în muzică și cântări și anume dela unu conservatoriu, că are capacitatea formală de a da instrucțiune în toate instrumentele musicale ;

2). Preferință va avea cel ce va dovedi că a fost în exercițiu practic și a dat învățatură din muzică și cântare la unu gimnaziu său la una din școlile medie de asemenea categorie cu succesu bun în timpul de trei ani, său că a exercitat în modu practic instrucțiunea în muzică la unu institutu superior de muzică și cântare, său că după absolvirea conservatoriului a fost totu în atătu timpul conducătoru de orchestră militară de muzică după lege, ori statutu, său ca conducătoru al unei capele de muzică din vr'o cetate ;

3). Că scie limba română ca limbă de propunere, său limba nemțescă, maghiară, francesă ori italiană ca limbă mijlocitoare penru învățământu, avându celu-ce nu scie românesce, în timpul de trei ani a se supune unui esamenu, prin care se dovedescă că e în stare ași propune obiectulu în limba română ;

4). Originea, etatea și religiunea prin carte de botez ;

5). Studiile ce le-a mai făcutu cumva și că e atătu moralminte, câtu și în purtarea sa civică nepătat ;

6). Testimoniu medicalu despre starea sănătății.

II. Salarulu de 600 fl. v. a. pe an la concurențele fără una său mai multe din condițiunile puse mai în sus, însă acesta numai ca substitutu fără dreptu de pensie și de decenale.

III. Comitetulu administratoru de fondurile școlastice grănicăresci i se rezervă însă dreptulu de a remunera service extraordinari, după trei ani urmate de rezultate și succesu de totu eminente în împărțirea la școlari a învățământulu din muzică și cântare, său prin salariu mai mare până la maximulu de 900 fl. v. a. său prin înaintarea la gradulu de suplentu ori definitivu.

Suplicile concurenții și-le vor adresa la: „Comisiunea administratoru de fondurile școlastice” din Năsăud până la 15 Ianuarie 1886, Călindarul nou la 6 ore seara, căci mai târziu nu se vor mai primi și nu se vor subțerne spre desbatere și considerare.

Din ședința comisiunei administratoru de fondurile școlastice.

Năsăud, 10 Octomvre 1885.

Președintele :

Ioan Ciocan.

Secretarul :

Ioachim Mureșianu.

Tarifa anuțurilor și insetajunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru insetajuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate :

Pentru repetiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repetiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu în-voiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Bolnavilor a le ajuta este prima îndatorire umană.

Bolnavilor de pept și de alte bóle vor aduce mângăere următoarele raporturi de leuire. Bolnavii de sigură, că voru mulțami în căldură aceuia, care îi îndrumă la locul unde și prin ce mijloce a dobânditu leuire. Raporturile de leuire sunț urmate de expresiuni de mulțamire. — Repăducem următoarele : 1.) de către D-lu G-Fischer dela Dominiu laboratoriu tehnicu în Trebitsch, care comunică, că s'au leucitu de tuse cerbică ; 2.) dela D-nu Dr. Adolf Hertzfeld, medicu în Viena, III., Viaductgasse 15, comunică : „succesele adeseori probate la pațienții mei” mă îndemnă, fiindu acum eu bolnav a me ruga pentru Iohann Hoff'sches Malzextract ; 3.) „De-orece Iohann Hoff'sches Malzextract a avut succesu favorabil, îl voi recomanda ca farmacistu și altora chiar și prin mediet. — H. Czoppelt, fam.”

De și o recunoscere a escelentelor preparate D-v. din Malz nu este ceva rar totuși nu potu înțelasa esprimarea celei mai căldnre mulțamire pentru escelentulu efect alu preparatoru D-v. din Malz. Eu suferim de o tuse cerbică, și mi-s'a recomandat din partea unui prietinu bombonele D-v. din Malz. Mi-am cumpăratu dintr'aceste două pungi, și deja după întrebnișarea unei pungi a dispărutu tusea cu toniu. Mi este de-o bucurie deosebită de-a putea constata acestă, și nu voiu înțelasa recomandarea fabricatoru D-v. și mai departe. Recomand. dindu-mă D-v., semnez cu distinsă stimă Gustav Fischer, laboratoriu chem. tecnu., Trebitsch 8 Fevruarin 1885.

Sufer, și ca să-mi redobândescă sănătatea Vă rog cu onore, ca să-mi trimiteți 10 buteli bere din extractu de Malz, care am probat-o de atâtea ori la pațienții mei. Dr. Adolf Hertzfeld, Viena, III., Untere-Viaductgasse 15, în 9 Fevr. 1885.

De vreme ce am trebuință acasă pentru familia mea de Iohann Hoff'sches Malzextract-Gesundheitsbier, prin care de faptu am un rezultat favorabil, amu fost și sunț ea farmacistu necesitată a-o recomanda prin D-nii mediet și la alte case.

Szasz-Rögen 4 Fevruarin 1885

Hugo Czoppelt, farmacistu.

D-lui

IOHANN HOFF,

prin invențiunea dupe numele său așa numitelor Iohann Hoff'sche Malzextract-Heilmahrungs-Präparate, c. r. consilieru, posesoru alu crucei de aur cu coronă pentru merite, cavaleru alu mai multor decorațiuni inalte prusiane și germane, la Viena, fabrica: Grabenhof, Bräunerstrasse No. 8.

OBSERVARE. Tote publicațiunile pentru preparate diu extractu de Malz sunt imitațiuni, ceea ce bolnavulu și mediculu trebuie să aibă în vedere. Ca semn alu veritabilității trebuie să se ale pe preparatele din Malz ale lui Iohann Hoff ca mară înregistrată (Schutzmarke) portretulu inventatorulu și iscălitura Iohann Hoff. Sub 2 fl. nu se expedeză nimic. — Tote localitățile pentru desfacere sunt autorizate printr'unu afișu litografatu și coloratu.

Deposite principale: Brașov la Demeter Eremias; Bistrița: Carl Nussbacher; Bucuresci: Jul. Ed. Rissdörfer, Fr. Bruss, farm., Gustav Rietz, Martinovici; Sibiu: C. Bugarski, I. B. Misselbacher sen., Franz Jahn Söhne; Mediaș: Carl Breckner; M.-Vásárhely: Max Bucher, Carl Hutflesz; Sighișora: Franz Jos. Schuster, farm., Jos. B. Teutsch; Sz.-Szt.-György: Bárábás Ferencz farm.

1—5 25 Dec. 17 Ian. 24 Ian. 28 Febr. 28 Martie nou,

Anunțăm a celor onorați cetitori, cari voru binevoi a se abonă la foia noastră de aici încolo că avem încă în rezervă numeru dela începutulu anului 1885, prin urmare potu să aibă colecțiunea întrégă.

Administratiunea „Gaz. Trans.”

Magazin de haine bărbătesci

Totu felulu de

haine bărbătesci elegantu și solidu lucrate confecționăm în magasiunlu nostru după comandă și după jurnalele cele mai noue.

Totodată recomandăm marele nostru

depozițu de stofe indigene și străine

pentru rocuri, pantaloni și gileți cu prețurile cele mai eftine și rugămu onor. publicu a ne onora cu comande câtu mai numeroșe.

Cu distinsă stimă
A. Schwarze & Bartha.
Ulița Vămei Nr. 11.

